

Választói hangulat az EP választás után

A REPUBLIKON INTÉZET ELEMZÉSE

2024. október

2024. június kilencedikén zajlott Magyarország első „duplaválasztása”. Az európai parlamenti, valamint az önkormányzati választásokon szavazhattak a magyar választók párhuzamosan. Az elmúlt 14 évben a legtöbb választás után hasonló folyamatok zajlottak le: a Fidesz-KDNP nagyot nyert, minek következtében a választás utáni közvélemény-kutatásokban a kormánypártok megerősödtek (ezt a jelenséget győztesnek húzáshoz nevezzük), az ellenzéki szavazók és ellenzéki politikások pedig csalódottan, a nyári vagy a téli szünetet kihasználva újra gondolták, hogyan viszonyulnak a magyar politikához. A 2024-es duplaválasztás azonban sok szempontból újításokat hozott. Egyfelől az önkormányzati mandátumok elnyerése és a győztesek hivatalba lépése közé került egy több hónapos kellemetlen-kényelmetlen átmeneti időszak, amely a vesztesek számára lehetőséget adott a kiköltekezésre, a győztesek számára pedig a szervezkedésre, felkészülésre. Másfelől nem egyértelmű, ki nyerte ezt a választást. Persze a legtöbb szavazatot és a legtöbb EP-mandátumot a Fidesz-KDNP szerezte, így számszerűen ismét győztesek, azonban arányaiban az EU csatlakozásunk óta a leggyengébb százalékos eredményüket produkálták, és soha nem szereztek ilyen kevés mandátumot. Mindeközben a semmiből megjelent Tisza Párt néhány hónap alatt elért közel 30 százalékos eredményével alig 10 százalékponttal marad el a meggyengült Fidesz-KDNP-től. A Tisza tarolása a klasszikus ellenzéki pártokat is meggyengítette, a DK-MSZP-Párbeszéd szövetség jelentősen visszaesett, a Momentum és a Kutyapárt nem jutott be az Európai Parlamentbe, az LMP és a Jobbik gyakorlatilag lenullázódtak, a 2RK, az MMN és a MEMO pártok pedig egyáltalán nem tudták megvetni a lábukat.

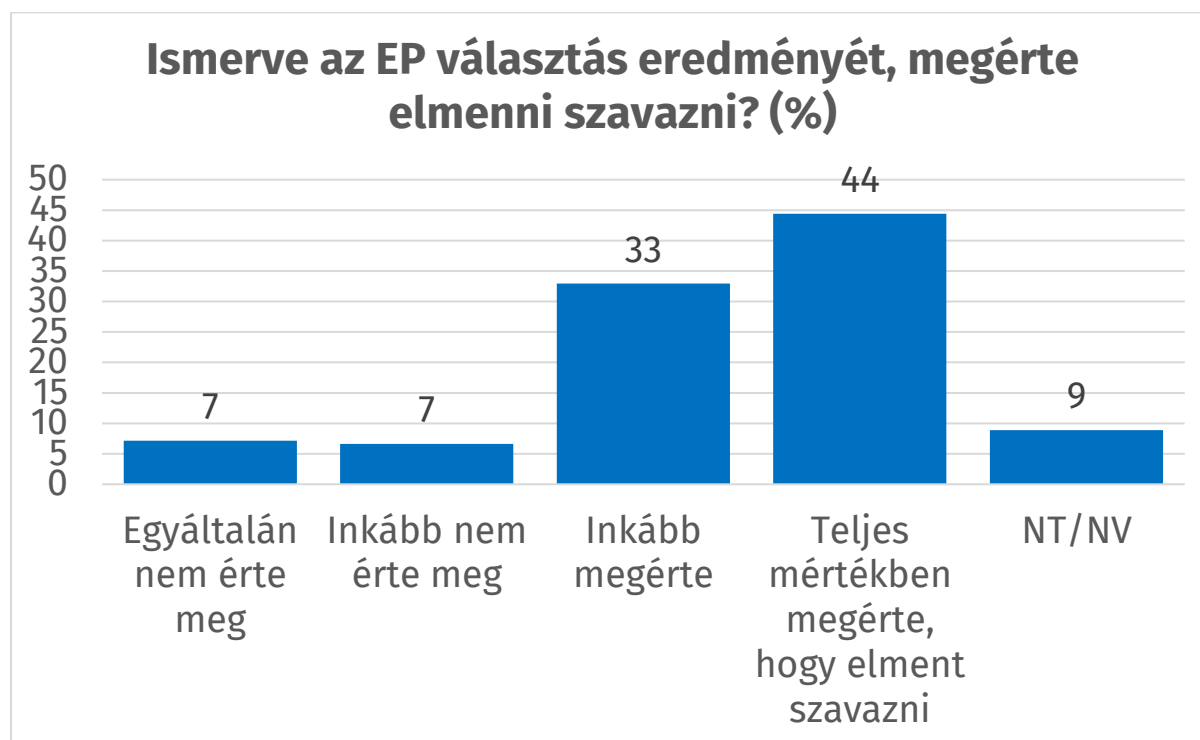
A választást követő közvélemény-kutatásokból kiderült, hogy a Fidesz-KDNP győzelme a választók számára sem egyértelmű. A szokásos győzteshez húzás elmaradt, a Republikon nyári pártpreferencia adatai szerint a kormánypártok még minimális veszteséget is szenvedtek, míg a Tisza Párt hibahatáron belül, de erősödött.

A Republikon reprezentatív kutatást végzett¹ Magyarország felnőtt lakosságának körében, amelyben azt vizsgáltuk, hogyan értékelik az egyes pártok szavazói a választás eredményét, és milyen szavazatvándorlás indult el a választást követően.

---

¹ A kutatás 1000 fő telefonos megkérdezésével készült 2024. július 1-8. között. A kutatás nem, kor, iskolai végzettség és településtípus szerint reprezentatív Magyarország felnőtt lakosságára.

A választáson résztvevők túlnyomó többsége úgy véli, érdemes volt elmenni szavazni. A válaszadók több mint háromnegyede szerint megérte részt venni a választáson, és mindössze 14 százalék érezte úgy, hogy nem volt értelme.

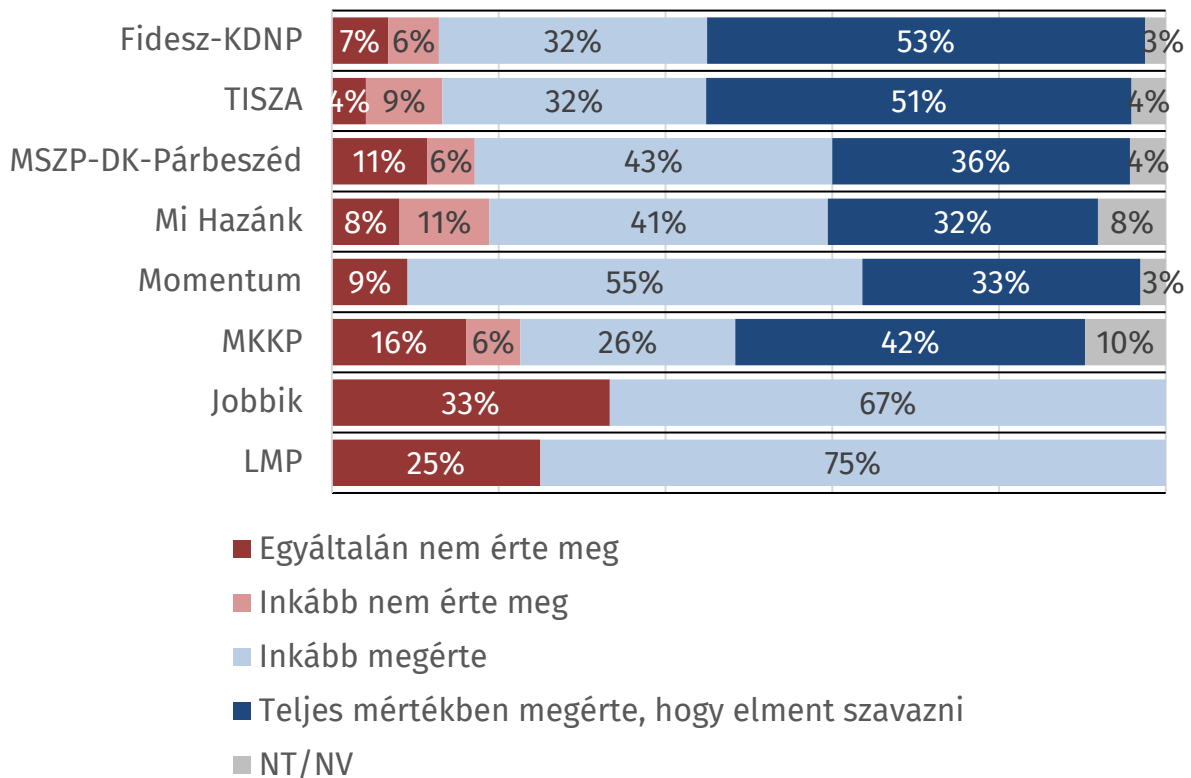

1. ábra: az EP választás visszhangja (%)

A túlnyomóan pozitív visszajelzések alapján már a teljes minta eredményéből is sejthető, hogy nem egyöntetűen letargikus az ellenzéki szavazótábor sem. A 2022-es választás után végzett ellenzék-kutatásunkban az ellenzékiek abszolút többsége² úgy gondolta, a kormány nem váltható le választások útján, most azonban nem ez az uralkodó szemlélet az ellenzékiek körében, ahogyan az a pártok szerinti bontásból is kiderül.

² Az ellenzéki válaszadók 53 százaléka úgy gondolta, a kormány nem váltható le választások útján. (Republikon 2022)

Ismerve az EP-választás eredményét, megérte elmenni szavazni?

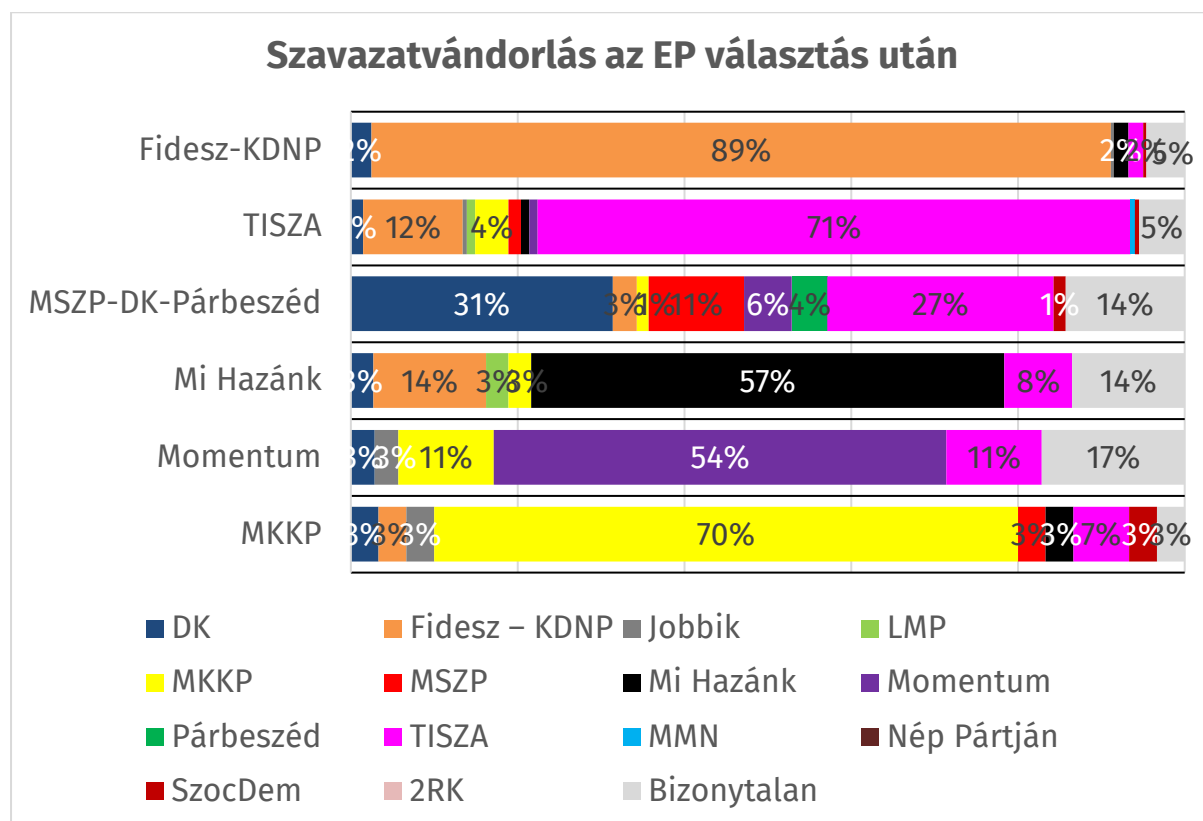

2. ábra: Az EP választás utólagos megélése pártszavazó körében

A Fidesz-KDNP és a Tisza szavazói szerint érte meg leginkább a választási részvétel. A két legerősebb párt(szövetség) szavazóinak több mint fele szerint teljes mértékben megérte, további 32 százalékuk szerint inkább megérte elmenni szavazni. A Tisza szavazók mindössze 4 százaléka mondta, hogy egyáltalán nem érte meg elmenni szavazni. Az MSZP-DK-Párbeszéd szavazók négyötöde szerint megérte szavazni, azonban a Tisza szavazókhöz képest lényegesen alacsonyabb, 36 százalék azok aránya, akik szerint a részvétel teljes mértékben megérte, és háromszor annyi MSZP-DK-P szavazó nyilatkozta (11%), hogy egyáltalán nem érte meg részt venni, mint ahány Tisza szavazó. Érdekes módon a Mi Hazánk szavazói, hiába juttatták az EP-be a pártjukat, kevésbé látták értelmét a szavazásnak, mint a legsúlyosabb veszteségeket szenvedő DK-MSZP-P tábor. A szélsőjobb oldali formáció támogatóinak 73 százaléka gondolja, hogy megérte szavazni, ebből mindössze 32 százalék elégedett teljes mértékben. Így ők is inkább pozitívan vélekednek, de ahhoz képest, hogy bejutottak, alulmúlja a lelkesedésük az éppen kieső Momentum-szavazókét. Természetesen a Mi Hazánk egy intézményellenes, euroszeptikus párt, így érthető, hogy szavazóik nem a szavazófülkében teljesednek ki. A Momentum szavazóinak közel 90 százaléka szerint megérte szavazni úgy is, hogy a párt kiesett az EP-ből. Ebből ugyan mindössze 33 százalék szerint érte meg

teljes mértékben, hiszen a várakozásoknál rosszabbul szerepelt a párt, de látható, hogy a Momentum szavazói nem szerettek ki a demokráciából. A Kutyapárt szavazói ambivalens érzelmeket mutatnak. Jelentős részük, 42 százalékuk szerint abszolút megérte elmenni szavazni, de 16 százalékuk szerint egyáltalán nem volt értelme, ami kiugró a többi ellenzéki párthoz képest. Vélhetően az, aki a Kutyapártot az EP-ben szeretne volna látni, és saját településén nincs pozícióban a párt, csalódott, aki viszont fővárosiként megélhette, hogy helyben MKKP-képviselő vagy akár kutyapárti polgármester szerzett mandátumot, az elégedettebb.

A Jobbik és az LMP krízise abból is látható, hogy egyetlen kérdezett szavazójuk sem érezte úgy, hogy a választási részvételnek tényleg volt értelme. Ezt némileg árnyalja, hogy kis számban vettek részt ebben a kutatásban a két párt szavazói, mert egy százalék alatti a támogatottságuk, így a rájuk vonatkozó eredmények torzulnak.

3. ábra: EP pártszavazók aktuális országos pártpreferenciája

Érdekes a szavaztvándorlás kérdése is. Megkérdeztük a válaszadókat, kire szavaznának a következő országgyűlési választáson, és összevetettük a 2024-es EP preferenciákkal. Továbbra is a Fidesz-KDNP szavazók a legfegyelmetesebbek, közel 90 százalékuk ismét a Fidesz-KDNP-re szavazna, 5 százalékuk bizonytalan vagy nem szavazna. A Tisza szavazók a második legkövetkezetesebbek, 71 százalékuk maradna a Tiszánál, 12% a Fideszre szavazna, 4% a Kutyapártra, 5 százalékuk nem szavazna vagy bizonytalan. A DK-MSZP-Párbeszéd szavazói tábora a leginkább fragmentált. 31 százalékuk szavazna a DK-ra, majdnem ugyanennyien, 27 százalékuk a Tiszára. Az

MSZP-re 11 százalékuk szavazna, a Párbeszédre 4 százalék. A Momentumra 6 százalék, 14 százalék pedig bizonytalan vagy nem szavazna. A Mi Hazánk EP szavazóinak csak 57 százaléka szavazna ismét a Mi Hazánkra, 14 százalék a Fidesz-KDNP-re. A Mi Hazánk szavazók körében a leginkább elfogadott alternatíva a kormánypárt. További 8 százalékuk átszavazna a Tiszára, és 14 százalékuk bizonytalan vagy nem szavazna. A Momentum szavazói most nincsenek lehorgonyozva a pártjuk mellett. Mindössze 54 százalékuk szavazna ismét a Momentumra, 11-11 százalék a Kutyapárthoz vagy a Tiszához menne. A Momentum-szavazók körében a legmagasabb, 17 százalék a bizonytalanok aránya. Kétségtelen, a Momentum szavazóiért a Momentum mellett a többi ellenzéki párt is harcolni fog 2026-ra készülve. A Kutyapárt szavazói, bár pártjuk nem jutott be az EP-be, meglehetősen hűségesek: 70 százalék ismét az MKKP-ra szavazna, csak 7 százalék hajlik a Tisza felé, és a bizonytalanok aránya is csak 3 százalék. A politikában csalódott választókat továbbra is a Kutyapárt tudja megszólítani, bár ezek a választók meglehetősen inaktívak, így az MKKP-nak nem attól kell tartania, hogy a szavazóikat elhódítják, hanem attól, hogy a választás napján otthon maradnak.

A nyári mérésből látható, a választópolgárok a júniusi duplaválasztás eredményeinek tudatában egyből elkezdtek gondolkodni a folytatáson, azaz a 2026-os országgyűlési választáson. A Tisza Párt és a hagyományos ellenzék szereplésének tükrében módosultak a preferenciák. Az őszi szezon kezdetével a politika is izgalmasabbá vált, kérdés, fenn tudja-e tartani lendületét a Tisza Párt az év végéig, és fel tudja-e találni magát a kormánypárt és a „Tiszán túli” ellenzék. A parlamenti ülészezson az országgyűlés ellenzéki erőinek is láthatóságot biztosít, amennyiben a parlamentet a legerősebb ellenzéki párt hiánya nem teszi érdektelenné a választók számára. A kormány pedig mindeközben be is jelentette az első pénzosztó intézkedés-csomagját 2025/26-ra; számukra elsődleges feladat a gazdaság stabilizálása, hogy az államháztartás elbírja a kétségtelenül monumentális pénzosztást a 2026-os választás előtt.